

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	-
MATERIA	Prácticas de Escenografía
DISCIPLINA	Obradoiro de Escenografía I
TITULACIÓN	Titulación Superior en Arte Dramática
ESPECIALIDADE	Escenografía
ITINERARIO	-
CURSO	3º
CRÉDITOS ECTS	10
CARÁCTER	Obrigatoria
DEPARTAMENTO	Escenografía
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Alejandra Montemayor Suárez
DOCENTES	<p>Nome e apelidos: Alejandra Montemayor Suárez Despacho: Departamento Escenografía Contacto: diadeluz@gmail.com</p> <p>Nome e apelidos: David Mortol Moreno Despacho: Departamento Escenografía Contacto: davidmortol@edu.xunta.gal</p>
DESCRICIÓN	Iniciación á práctica da creación teatral destinada a sintetizar todos os aspectos da formación. Implica o coñecemento e a experimentación da complexidade do proceso global da creación, incluíndo a experiencia da representación, as aprendizaxes de linguaxes, procedementos e saberes adquiridos, para transmitir ao/á espectador/a as sensacións, emocións, e o sentido da creación escénica.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os acadados nas materias de Espazo Escénico, Iluminación, Técnicas Escénicas e outras materias afíns.
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego X Castelán X Inglés

2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T12	Adaptarse, en condicións de competitividade, aos cambios culturais, sociais e artísticos e aos avances que se producen no ámbito profesional e seleccionar as canles adecuadas de formación continuada.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	

X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DE ESPECIALIDADE	
EE1	Concibir as ideas e propostas que fundamentan a creación do deseño, explorando a dinámica do espazo, do corpo e da luz, valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade estética
EE2	Proxectar a composición do deseño a través do uso do coñecemento dos procedementos técnicos es de representación.
EE3	Planificar e facer o seguimento do proceso de realización da creación, aplicando as metodoloxías de traballo pertinentes
EE5	Estudar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.
EE6	Estudar o feito escénico a partir de diferentes métodos e coñecer aspectos básicos na investigación escénica.
3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA	
1. Integrar nun proxecto realizado a partires dun texto dramático, partitura musical, dramaturxia ou tema, o aprendido nos anos anteriores nas materias de Espazo Escénico, así como outras materias afíns que posibiliten o desenvolvemento dun proxecto básico de deseño.	COMPETENCIAS VINCULADAS T1, T2, T3, T7, T8, T12, X3, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5, EE6
4. CONTIDOS	
I.- MÓDULO TEÓRICO	* O MÓDULO I E II COMBINARASE A TEORÍA COA PRÁCTICA*
TEMAS	SUBTEMAS
1.O traballo a partires dun texto	1.1. O achegamento e análise ao texto por parte do escenógrafo/a: Elementos de significación, ubicación da obra, estrutura do texto, espazos, estudo dos personaxes. 1.2. O achegamento a outras dramaturxias: proxectos escenocentristas ,eventos, <i>site-specific</i> , proxectos multidisciplinaís...
	6

2. Como abordo o meu deseño?	2.1. As primeiras ideas e a depuración destas. 2.2. As ambientacións xerais que a priori pretendo acadar. 2.3. Os referentes visuais dos que parto. 2.4. A elección da liña estética que vou traballar e a investigación desta. 2.5. A relación entre a escenografía e o espazo que a conterà. 2.6. A adecuación aos recursos técnicos cós que conto. 2.7. Outros recursos artístico-técnicos.	6
3. O espazo escénico non só o forma a escenografía	3.1. A integración de todas as partes que compón o espazo escénico. 3.2. O traballo en conxunto á hora do deseño: escenografía, iluminación, vestiario... 3.3. A comunicación co/coa director/a de escena. 3.4. As transicións: o estudo dos movementos escenográficos. 3.5. A relación dos personaxes coa nosa proposta. A integración destes na composición.	6
II.- MÓDULO PRÁCTICO	* O MÓDULO I E II COMBINARASE A TEORÍA COA PRÁCTICA*	
4. As ferramentas nas que me apoio	4.1. Bosquexos iniciais, de atmosfera, de traballo e definitivos. 4.2. Técnicas gráficas e pictóricas: a súa expresividade. 4.3. As vistas iniciais, a modificación destas e as definitivas. 4.4. A maqueta de traballo e a de presentación. A importancia da escala. 4.5. A optimización dos recursos que xa manexo: como e cando emprego os meus coñecementos sobre deseño, cor, debuxo técnico, novas tecnoloxías...	9
5. A parte técnica	5.1. Os planos de deseño (da man alzada ao CAD). 5.2. A presentación dos planos. 5.3. As vistas en perspectiva. 5.4. Aplicación das novas tecnoloxías. 5.5. A adaptación a diferentes espazos. 5.6. <i>Ridder</i> técnico	9
6. E posteriormente ao deseño...	6.1. A memoria que fixen. 6.2. A presentación do meu proxecto. 6.3. Os recursos para a optimización da miña presentación.	9
TOTAL SESIÓNS		45

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE

Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introdutorias	3		3
Sesión maxistral	6		6

Traballos de aula: Resolución de problemas e / ou exercicios	34		34
Prácticas de aula: Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	26	12	38
Proxectos integrados	40	83	123
Traballos tutelados	10	40	50
Presentacións / exposicións	6	10	16
Titoría docente	10		10
Prácticas en aula de informática		20	20
TOTAL HORAS	135	165	300

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSIANZA E APRENDIZAXE

Actividades	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades que introduzan ao alumnado na dinámica do funcionamento da materia.
Sesión maxistral	Exposicións por parte das docentes dos coñecementos teóricos precisos para o desenvolvemento dos contidos da materia.
Traballos de aula: resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de exercicios de forma colaborativa sobre os contidos da materia.
Prácticas de aula: resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Prácticas nas que os alumnos traballen de forma autónoma as súas propostas.
Proxectos integrados	Traballo en equipo con alumnado doutras especialidades.
Traballos tutelados	Traballos destinados á realización do proxecto integrado.
Presentacións / exposicións	Presentacións progresivas do traballo realizado para a integración ante o profesorado e alumnado doutras especialidades / Posta en escena o día da estrea.
Titoría docente	Nas que o alumnado resolverá dúbidas sobre o desenvolvemento do seu traballo.
Prácticas en aula de informática	Realización da planimetría necesaria

7. ATENCIÓN PERSONALIZADA

Seguimento	Farase un seguimento personalizado integrado no traballo conxunto do grupo, facendo unha análise de cada caso específico e resolvendo cada casuística do xeito máis adecuado. <i>Titoría presencial:</i> O alumnado ten un período de atención personalizada en horario non lectivo.
Orientación	Orientación respecto ás dúbidas e inquiredanzas que xurdan en cada caso. <i>Titoría electrónica:</i> O alumnado pode manter contacto permanente co profesor a través do correo electrónico.

8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN

8.1 Avaliación ordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Grao e nivel de participación e actitude en clases e ensaios, capacidade e dispoñibilidade de traballo en grupo, e de comunicación e transmisión clara de ideas, así como a capacidade de realizar e aceptar unha crítica construtiva.	X3, X6, EE3	15%
Dosier do proxecto Entrega dun dossier que contemple todos os apartados da análise para executar o proxecto e todo o contido técnico e de deseño tales como bosquejos, planimetría e outros recursos.	T1, T2, T3, T7, X3, X5, EE1, EE3, EE5.	40 %
Módulo práctico Deseño Plástico Escénico en colaboración co alumnado do Dpto. de Dirección Escénica e Dramaturxia* Execución práctica do deseño. * De non seren posible a colaboración coas outras especialidades realizarase o mesmo proxecto sen a execución ou se valorará por parte das profesoras abordar outro modelo de execución.	T1, T2, T3, T7, T8, T12, X3, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5, EE6.	45 %

As partes específicas de cada apartado:

- Traballo en aula/ensaio:

1. Caderno de campo.

- Dossier proxecto:

1. Análise do texto. Argumento e estrutura.
2. Referentes visuais e xustificación estética elixida.
3. Xustificación do deseño.
4. Bosquejos de atmosfera. Tamaño mínimo A4, empregando a cor (mínimo de 3 bosquejos).
5. Dossier técnico.
6. Planos técnicos. Planos de construción de elementos. Planos de implantación. Planos de sección e perfil (se foran necesarios). Planos de iluminación.
7. Reflexión persoal do traballo realizado.
8. Maqueta a escala.

- Módulo práctico:

1. Execución práctica do deseño proposto.
2. Posta en marcha do plan de produción: seguimento fases de construción, montaxe, ensaios, seguimento da función, desmontaxe, almacenaxe...

Nota 1: Para superar a materia deberán aprobarse todas as partes.

Nota 2: As memorias das prácticas e o traballo escrito poderán ser axustadas en caso necesario para concretar determinados aspectos se houbera lugar a iso, segundo as características individuais de cada proposta, no caso de seren considerado recomendable polas docentes.

8.2. Avaliación extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Dosier do proxecto Entrega dun dossier que contemple todos os apartados da análise para executar o proxecto e todo o contido técnico de deseño tales como bosquejos, planimetría e outros recursos.	T1, T2, T3, T7, X3, X5, EE1, EE3, EE5.	70%
Módulo práctico Execución práctica dunha das partes da proposta recollida no dossier do proxecto, que será acordada co equipo docente con a antelación suficiente.	T1, T2, T3, T7, T8, T12, X3, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5, EE6.	30%

Nota 1: Para superar a materia deberán aprobarse todas as partes.

Nota 2: As memorias das prácticas e o traballo escrito poderán ser axustadas en caso necesario para concretar determinados aspectos se houbera lugar a iso, segundo as características individuais de cada proposta, no caso de seren considerado recomendable polas docentes.

Nota 3: O equipo docente deberá poder revisar o traballo en tres ocasións antes de súa entrega: fase inicial de deseño, fase intermedia do proxecto e fase final de execución.

8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Dosier do proxecto Entrega dun dossier que contemple todos os apartados da análise para executar o proxecto e todo o contido técnico de deseño tales como bosquejos, planimetría e outros recursos.	T1, T2, T3, T7, X3, X5, EE1, EE3, EE5.	70%
Módulo práctico Execución práctica dunha das partes da proposta recollida no dossier do proxecto, que será acordada co equipo docente con a antelación suficiente.	T1, T2, T3, T7, T8, T12, X3, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5, EE6.	30 %

Nota 1: Para superar a materia deberán aprobarse todas as partes.

Nota 2: As memorias das prácticas e o traballo escrito poderán ser axustadas en caso necesario para concretar determinados aspectos se houbera lugar a iso, segundo as características individuais de cada proposta, no caso de seren considerado recomendable polas docentes.

Nota 3: O equipo docente deberá poder revisar o traballo en tres ocasións antes de súa entrega: fase inicial de deseño, fase intermedia do proxecto e fase final de execución.

9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

Referencias básicas

- BREYER, Gastón, *La escena presente*, Ediciones infinito, 2005.
- HIDALGO CIUDAD, Juan Carlos, *Espacios Escénicos: el Lugar de Representación en la Historia del Teatro Occidental*. Sevilla, CAT, 2004.
- CALMET, Héctor. *Escenografía. Escenotecnia, Iluminación*. Ediciones la Flor, Buenos Aires (Argentina), 2003.
- D. K. CHING, Francis y P. JUROSZEK, Steven. *Dibujo y proyecto*. GG, Barcelona, 1999.
- DAVIS, Tony, *Escenógrafos*, Barcelona, Océano, 2002.
- GÓMEZ GARCÍA, Manuel, *Diccionario de Teatro*, Akal, Madrid, 2007.
- HOWARD, Pamela, *Escenografía*, Galaxia, Vigo, 2004.
- LÓPEZ GUEREÑO, Javier, *Decorado y tramoya*, Cuadernos de Técnicas escénicas, Ciudad Real, Naque, 1998
- MURCIA, Félix, *La escenografía para el cine. El arte de la apariencia*, Fundación autor, 2002.
- MUNARI, Bruno, *Diseño y comunicación audiovisual*, GG, Madrid, 2005.
- NIEVA, Francisco, *Tratado de escenografía*, Madrid, ed.Fundamentos, 2000.
- PORTILLO, Rafael y CASADO, Rafael: *Diccionario de terminología teatral*, Madrid, Fundamentos, 1986.
- RASMUSSEN, Steen Eiler, *La Experiencia de la arquitectura*, Reverté, Barcelona, 2007.
- WAGNER, Fernando, *Teoría y técnica teatral*, Barcelona, Editorial Labor, 1974.
- WILES, David: *A short history of Western Performance Space*, Cambridge, CUP, 2003.

Referencias complementarias

Ao longo do curso o profesor engadirá referencias bibliográficas segundo os temas vistos na aula.

10. OBSERVACIÓNS

- Os traballos teóricos deben entregarse seguindo as normas APA.
- Dada a especificidade da materia, o desenvolvemento de certas tarefas usando os recursos e instalacións do centro, podería requirir a asistencia do alumnado en horario non lectivo.
- Para ser avaliado é necesario ter superado todos os ítems (exames, entregas, traballos...) cun mínimo de 5. Non ter superado algún dos ítems, implicaría a imposibilidade de facer a media das partes.